

Studieplan 2014/2015

Master i offentlig ledelse og styring (erfaringsbasert)

Studiepoeng: 90

Studiets varighet, omfang og nivå

Den erfaringsbaserte masteren er normert til ett og et halvt års fulltidsstudium og består av 90 studiepoeng i hht §5 i "Forskrift om krav til Mastergrad", fastsatt av Utdannings- og forskningsdepartementet 01.12.05.

Erfaringsbasert master tilbys som samlingsbasert deltidsstudium.

Innledning

Høgskolen i Hedmark, Avdeling for økonomi og ledelsesfag, har i samarbeid med Karlstads Universitet, siden år 2000 tilbudt en master i offentlig lederskap og styring. Masteren i offentlig ledelse og styring tilbys som et deltidsstudium rettet mot de som har, eller er på veg mot, ledende stilling, og som vil bygge på sin universitets- eller høgskolegrad. Det er med bakgrunn i dette mastergradssamarbeidet med Karlstads Universitet at Høgskolen i Hedmark nå tilbyr erfaringsbasert master på 90 studiepoeng.

Innenfor området Master of Public Administration (MPA) finnes det etter hvert flere tilbud. Høgskolen i Hedmarks tilbud setter fokus på at offentlig forvaltning og ledelse skjer innenfor komplekse velferdssamfunn, der forvaltningsutøvelsen preges av sammensatte aktørrelasjoner på lokalt, regionalt, nasjonalt og internasjonalt nivå. Det overordnede fokus i studiet er derfor å få fram hvilken handlingsrom og hvilke styringsbetingelser som gjelder for offentlige ledere innenfor komplekse velferdssamfunn, nå og i framtiden.

Denne erfaringsbaserte masteren på 90 studiepoeng tilbys som deltidsstudium. Masteren er et flervitenskaplig utdanningsprogram som er midtskandinavisk og internasjonalt i sine perspektiver. Det vil si at den henter sine praksiseksempler fra virksomheter og samfunnsforhold som preger det indre av Skandinavia. Studiet integrerer fagene statsvitenskap, forvaltningsøkonomi, organisasjon, strategi og

endring, samt samfunnsvitenskapelige metoder og vitenskapsteori. I tillegg kommer et antall valgbare emner. Tilbudet om erfaringsbasert master retter seg mot personer som har minimum to års relevant arbeidserfaring fra offentlig sektor i tillegg til formell kompetanse (se opptakskrav). Tilbudet springer ut av et ønske og en ambisjon om å være en høgskole som både nyttiggjør seg, og bidrar til å videreutvikle, den brede og relevante lederkompetanse som allerede finnes innen offentlig forvaltning.

For å yte et tilbud til studenter som ønsker å styrke sin kompetanse spesielt innen økonomistyring, regnskap og finansiering er det også utviklet en fordypning i den erfaringsbaserte masteren, med større vekt på slike økonomifag. Fordypningstilbudet er utviklet i samarbeid med Norske kemneres og kommuneøkonomers forbund (NKK) og Fagforbundet, som også ønsker å stimulere til utdanningstilbud på masternivå innen disse områdene. Den erfaringsbaserte masteren med fordypning i økonomi, regnskap og finansiering inneholder to økonomisk rettede emner, i tillegg til kjerneemnene som er felles for hele studentgruppen.

Læringsutbytte

Det overordnede mål for dette masterstudiet er at uteksaminerte kandidater kjennetegnes av å være helhetsorienterte og oppfyller omverdenens krav til godt lederskap innenfor det komplekse velferdssamfunn.

Etter gjennomført studieprogram skal kandidaten ha følgende læringsutbytte definert i kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskap

Kandidaten har inngående kunnskap

- om den generelle problematikk som offentlig sektor utfordres av i dagens samfunn, og hvordan dette har endret seg over tid og påvirkes av sosiale, økonomiske og politiske prosesser
- om den kompleksitet som kjennetegner offentlig virksomhet og dens institusjonelle innramning på ulike samfunnsnivåer
- om sin egen rolle i den offentlige organisasjonen og hvordan man kan utvikle tjenestemanns- og politikerrollen, samtidig som man ivaretar de etiske dilemmaer som er knyttet til disse
- om ledelse, styring og samhandling i offentlig sektor
- om offentlig sektors tverrfaglige forankring i kjernefagene statsvitenskap, økonomi, organisasjon og ledelse
- innen relevante støttefag, internasjonale styringsformer (governance), samt vitenskapelig metode og tenkemåte

Kandidater med spesialisering innen økonomi, regnskap og finansiering har i tillegg

- gode kunnskaper om regnskaps- og skatteregler, teorier om formuesforvaltning, risikostyring og finansiering

Ferdigheter

Kandidaten kan

- analysere og kritisk granske modeller for hvordan man håndterer organisasjons- og ledelsesutfordringer
- vise hvordan man tilpasser og anvender sin samlede kunnskap på faktiske case, samt initierer og gjennomfører forandrings- og utviklingsarbeid på egen arbeidsplass
- identifisere, definere og avgrense en problemstilling innen studiets hovedområder, planlegge og velge metodisk tilnærming, samt hente inn og analysere data og informasjon som belyser denne problemstillingen
- granske eget arbeid innen ledelse, styring og samhandling fra et etisk og kritisk perspektiv

Kandidater med spesialisering innen økonomi, regnskap og finansiering kan i tillegg

- analysere, bearbeide og formidle offentlige regnskaper
- utforme og gjennomføre finansstrategier i offentlige virksomheter

Generell kompetanse

Kandidaten kan

- vise hvordan man strekker seg for å oppnå og dokumentere kvalitet i forvaltningen
- studere virkninger av brede endringsprosesser og trender innen forvaltningen i et bredt og kritisk samfunnsperspektiv
- vurdere forskningsmetoder og forskningsresultat, samt deres muligheter og begrensninger i vitenskapelige studier
- formidle omfattende selvstendig arbeid og beherske fagområdets uttrykksformer
- kommunisere om faglige problemstillinger, analyser og konklusjoner innen fagområdet.

Kandidater med spesialisering innen økonomi, regnskap og finansiering har i tillegg

- generell kompetanse på alle sider ved økonomistyring, herunder finans, regnskap og skatt i offentlig sektor
- opparbeidet en forståelse av tilsvarende funksjoner for virksomheter i privat sektor

Målgruppe

Den erfaringsbaserte masteren (90 studiepoeng) retter seg mot personer som har, eller er på veg mot, ledende stilling, og som vil bygge på sin universitets- eller høgskoleutdanning. For denne gruppa representerer studiet en mulighet til å videreutvikle sin realkompetanse og få formalisert sin kompetanse på et høyere nivå. Den erfaringsbaserte masteren med fordypning i økonomi, regnskap og finansiering retter seg spesielt mot grupper som ønsker en høyere utdanning som er økonomisk rettet mot offentlig forvaltning.

Kompetanse

Masteren(e) i offentlig ledelse og styring kvalifiserer for lederjobber innen offentlige og halvoffentlige virksomheter. Fullført studium gir rett til tittelen *Master i offentlig ledelse og styring*. De som har fullført studiet med fordypning i økonomi vil være spesielt kvalifisert for stillinger med offentlig økonomistyring som ansvarsområde.

Opptakskrav

For opptak til studiet forutsettes forkunnskaper slik dette framgår av *Regelverk for opptak til mastergradsstudier ved Høgskolen i Hedmark*.

Søkere må ha fullført ett av følgende utdanningsløp:

- bachelorgrad
- cand.mag.-grad
- annen grad eller utdanningsløp av minimum tre års omfang
- utdanning som i hht § 3-4 i Lov om universiteter og høgskoler er godkjent som jevngod med ovennevne grader eller utdanningsløp.

Høgskolen kan i spesielle tilfeller godkjenne andre dokumenterte kvalifikasjoner som helt eller delvis likeverdig med utdanningsløpene nevnt ovenfor.

I tillegg kreves det minst to års relevant arbeidserfaring fra offentlig sektor eller yrkeserfaring for øvrig med relevans for offentlig virksomhet.

Undervisnings- og læringsformer

Studiet tilbys som et deltidsstudium og undervisningen er samlingsbasert. Mellom samlingene har studentene et ansvar for å følge opp arbeidskravene i de enkelte emner.

Deler av denne virksomheten vil være basert på studiestøtte via det internettbaserte e-læringsverktøyet Fronter, som er høgskolens generelle verktøy for elektronisk studiestøtte.

Lærestoffet vil dels være teori- og dels forsknings- og problemorientert, der en i grupper drøfter aktuelle problemer i feltet. Spesielt vil styrings- og ledelsesutfordringer i det indre av Skandinavia bli løftet opp og drøftet, ikke minst gjennom gjesteforelesninger og studentenes egne erfaringer.

Studiet er generelt lagt opp slik at studentene skal skrive forholdsvis mye, da vi anser at dette er en meget effektiv læringsform på dette nivået. På en del emner kan det legges inn arbeidskrav for å kunne gå opp til eksamen.

Når man kommer til avhandlingsarbeidet, må problemstillinger og forskningsspørsmål godkjennes av faglærer/veileder. Det blir lagt vekt på å skape en rimelig progresjon for studentene gjennom studiet fram til gjennomføringen av masteravhandlingen, i form av obligatoriske arbeidssamlinger i avhandlingsperioden.

Vurderingsformer

Eksamen består i stor grad av skriving av essays på de ulike emnene, men det er også innslag av skoleeksamener. Essayene kan være både rene teoretiske drøftinger, men det vil også være arbeider der studentene skal arbeide med både teoretiske og empiriske spørsmål hentet fra de ulike emnenes fagfelt. For studenter med yrkespraksis vil det ofte være aktuelt å arbeide videre med problemstillinger fra eget felt.

Essayene vil normalt ha et omfang på 10 - 15 sider.

Det vises til emnebeskrivelsene. Dersom ikke annet er oppgitt, blir det benyttet graderte bokstavkarakterer, A-F, der E er laveste beståtte karakter.

Internasjonalisering

Alle studenter må ha gjennomført en internasjonal sommerskole for å få godkjent mastergraden. Høgskolen i Hedmarks sommerskole går over én uke, etter avsluttet andre semester. Her er det obligatorisk deltakelse, og studentene må få godkjent en grupperapport om *egen læring* fra sommerskolen. Sommerskolen er lagt opp med vekselvise forelesninger og gruppearbeid, og har en komparativ innretning der ulike lands styringssystemer, velferdsorganisering eller reformstrategier blir gjennomgått og sammenlignet.

I tillegg til obligatorisk sommerskole, er det lagt inn et obligatorisk individuelt

besøk/opphold ved en utenlandsk forvaltningsinstitusjon eller et utenlandsk lærested, på minimum fem dager. Også fra dette oppholdet må studentene skrive en rapport om eget læringsutbytte (kan også skrives i gruppe på maksimum 3 personer). Rapporten må godkjennes for å få godkjent mastergraden.

Studenter som ønsker å ta deler av sin masterutdanning ved en utenlandsk institusjon, vil ha anledning til det. Studenter som planlegger å avlegge deler av sin grad i utlandet, må få det planlagte oppholdet godkjent på forhånd.

Ambisjonen om å rekruttere inn både norske og svenske studenter innebærer i seg selv en viktig internasjonalisering av studiet. På sommerskolen kan det også være invitert studenter fra MPA- programmer utenfor Norge og Sverige. Dette gir mulighet for faglig utvikling og erfaringsutveksling på tvers av ulike nasjonale grenser.

I alle emner kan det være innslag av utenlandske gjesteforelesere. Dette gjelder spesielt International Summer School som i sin helhet foregår på engelsk.

Studiets innhold, oppbygging og organisering

Master i offentlige ledelse og styring er bygget opp omkring obligatoriske hovedemner, og en avsluttende Masteroppgave på 30 studiepoeng. I tillegg til obligatoriske emner, tilbys et antall valgbare emner, der fagmiljøet som tilbyr masterutdanningen samarbeider med andre fagmiljøer ved høgskolen om gjennomføringen. Valgemnene skal primært velges slik at det understøtter valg av tema for masteroppgaven.

Godkjente valgemner som kan tilbys er: International Governance, Forvaltningsrett, Strategisk personalledelse med arbeidsrett, Utdanningsledelse, Regional og lokal utvikling samt Finans- og formuesforvaltning. Hver på 10 studiepoeng. Tilbudet av valgemner kan variere fra år til år. Studenter med fordypningen i økonomi, regnskap og finansiering har ikke frie valgemner, for å oppnå en fordypning skal de ha emnene Offentlig regnskap samt Offentlig finans- og formuesforvaltning i sin utdanningsplan.

De obligatoriske emnene er lagt opp i en rekkefølge der en går fra samfunnsnivå, med et spesielt fokus på kravstrukturer og overordnede kontekster, til organisasjonsnivå med spesielt fokus på spenninger og motsetninger, for å ende på individnivå med spesielt fokus på lederroller og konkrete handlingsstrategier. Det gjennomgående og sammenbindende elementet i studiet er det historiske perspektivet, og at offentlig ledelse og styring foregår i ulike kontekster.

Masteroppgaven spiller en sentral rolle i studiet, og representerer den delen som gir størst mulighet for fordypning. Forholdsvis tidlig i studiet vil studentene bli oppmuntret til å starte forberedelsene av oppgaven for å få størst mulig utbytte av dette arbeidet. Individuelt arbeid fra studentenes side og veiledning blir de sentrale arbeidsformene i

denne delen av studiet. Det vil bli organisert veiledningsseminarer der erfarne forskere drøfter design og gjennomføring med studentene, og det forutsettes at studentene er aktive deltakere på seminarene. Her vil en også trekke trådene fra emnene i vitenskapsteori og metode og hjelpe studentene fram til mest mulig reflekterte og gjennomarbeidede oppgaver. I samråd med veileder legges det opp et studieløp som sikrer at emnevalg og masteroppgave danner en best mulig progresjon i studiet.

I utdanningsplanen skal studenten bekrefte sin planlagte progresjon og klargjøre spesielle mål som søkes realisert gjennom studieprogrammet. Valg av valgbare studieemner skal være en del av utdanningsplanen. Studentene oppfordres til, allerede fra starten, å tenke målbevisst på masteroppgaven, slik at valg av emner og oppgaver som skal dokumenteres som arbeidskrav i størst mulig grad bygger opp om dette avsluttende hovedarbeidet.

Emnesammensetning - Fordypning innen økonomi, regnskap og finansiering (90 studiepoeng)

Emnekode	Emnets navn	S.poeng	O/V *)	Studiepoeng pr. semester					
				S1(H)	S2(V)	S3(H)	S4(V)	S5(H)	S6(V)
3MSV44	<u>Statsvitenskap</u>	10	O	10					
3MFØ05	<u>Forvaltningsøkonomi</u>	10	O		10				
3MSA13	<u>Organisasjonsteori og strategi</u>	10	O			10			
3MFØ15	<u>Offentlig regnskap</u>	10	O		10				
3MFØ20	<u>Offentlig finans- og formuesforvaltning</u>	10	O			10			
3MSV26	<u>Samfunnsvitenskapelige metoder med vitenskapsteori</u>	10	O				10		
3MSA80	<u>Masteroppgave</u>	30	O						30
Sum:				10	20	20	10	0	30

*) O - Obligatorisk emne, V - Valgbare emne

Emnesammensetning - Erfaringsbasert master (90 studiepoeng)

Emnekode	Emnets navn	S.poeng	O/V *)	Studiepoeng pr. semester					
				S1(H)	S2(V)	S3(H)	S4(V)	S5(H)	S6(V)
3MSV45	<u>Statsvitenskap</u>	15	O	15					
3MFØ05	<u>Forvaltningsøkonomi</u>	10	O		10				
3MSA15	<u>Organisasjonsteori og strategi</u>	15	O			15			
3MSV26	<u>Samfunnsvitenskapelige metoder med vitenskapsteori</u>	10	O				10		
3MFØ20	<u>Offentlig finans- og formuesforvaltning</u>	10	V			10			
3MSA50	<u>International Governance</u>	10	V			10			
3MSA70	<u>Strategisk personalledelse med arbeidsrett</u>	10	V			10			
3MSA75	<u>Utdanningsledelse</u>	10	V			10			
3MSV22	<u>Regional och lokal utveckling</u>	10	V			10			
3MSA80	<u>Masteroppgave</u>	30	O						30
Sum:				15	10	25	10	0	30

*) O - Obligatorisk emne, V - Valgbare emne

Emneoversikt

3MSV44 Statsvitenskap

Emnekode: 3MSV44

Studiepoeng: 10

Semester

Høst

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Ingen spesielle krav.

Læringsutbytte

Ved avsluttet emne skal kandidaten ha inngående kunnskap om og forståelse for de utfordringer offentlig sektor og offentlig styring står overfor i dag, herunder måten disse utfordringene håndteres og hvordan disse har forandret seg over tid og blitt påvirket av sosiale, økonomiske og politiske prosesser.

Kunnskap

Kandidaten skal ha

- inngående kunnskap om kompleksiteten i offentlig sektors oppgaver og hvordan denne kompleksiteten er rammet inn institusjonelt på de ulike samfunnsnivåene
- inngående kunnskap om ulike demokratiteorier samt om grunnleggende verdier som offentlig sektor bygger på
- inngående kunnskap om reformeringen av offentlig sektor og om teorier som

forklarer forandring

- inngående kunnskap om de toneangivende teorier om flernivåproblematikk: stat-kommune; sentralisering-desentralisering; sentrum-periferi
- inngående kunnskap om ulike politikere – og tjenestemannsroller spesielt relatert til særtrekk ved offentlig lederskap
- oversiktspreget forståelse av hvordan det norske og det svenske samfunnet og politiske systemet har utviklet og forandret seg de siste førti årene politisk, administrativt, økonomisk og sosialt.

Ferdigheter

Kandidaten kan

- analysere konkrete problemstillinger innenfor det politiske systemet både på samfunnsnivå og organisasjonsnivå herunder begrepsfeste variasjon i og spenninger mellom ulike politikere- og tjenestemannsroller; med fokus på særtrekk ved offentlig lederskap
- belyse hvordan og hvorfor det kan være forskjell mellom formell forvaltningsstruktur og faktisk politisk administrativ atferd
- anvende teoretisk og historisk kunnskap til å gjennomføre ordinær forskning og avanserte utredningsoppdrag av relevans for pågående politiske prosesser
- lede eller bidra til å gjennomføre omstillingsprosesser i offentlige sektor på en slik måte at de grunnleggende krav og hensyn som skal prege offentlig virksomhet blir ivaretatt.

Generell kompetanse

Kandidaten

- behersker et teoretisk og institusjonsbeskrivende begrepsapparat innenfor offentlig styring og ledelse slik at han eller hun kan kommunisere om faglige og aktuelle problemstillinger med så vel eksperter som allmenheten
- kan redegjøre for og analysere og gi råd om offentlig organisering, og om grunnlaget for de tjenestemanns og politikerroller som har utviklet seg, samt om de etiske dilemmaer som er knyttet til disse rollene. Ferdighet?
- er trent til ikke bare å tilegne seg, men også selvstendig og kritisk og kunne vurdere premisene for andres kunnskapsproduksjon om offentlig politikk.

Innhold

Her fokuserer vi på velferdsstatens utforming, funksjonsmåte og endring, samt relasjonen mellom statlig, regionalt og lokalt nivå. Hvor godt passer de styringsmetoder som er utviklet for private foretak (New Public Management) i den offentlige sektoren? Det offentlige lederskapet behandles, med fokus på relasjonen til politikere,

profesjonelle grupper, brukere og media. Spenningen mellom forandringene som skjer i samfunnet og kravene som stilles til den offentlige sektoren behandles. Det blir lagt særlig vekt på styringsvilkår for offentlig sektor og de grunnleggende antagelser sektoren hviler på

Organisering og arbeidsformer

Undervisningen består av forelesninger, arbeid i grupper og diskusjoner. Det legges stor vekt på å integrere og tematisere emner på tvers av fag, og knytte undervisningen til deltakernes erfaringer. Mellom samlingene skal deltakerne arbeide med oppgaver og selvstudier, og ha kontakt med øvrige deltakere og forelesere via elektroniske løsninger/nett. Faste kollokviegrupper anbefales.

Obligatoriske krav som må være godkjent før man kan avlegge eksamen

Oppmøte på minimum 50 % av emnets underviste timer.

Vurderingsordning

10 dagers skriftlig, individuell eksamen

Ansvarlig avdeling

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag

3MFØ05 Forvaltningsøkonomi

Emnekode: 3MFØ05

Studiepoeng: 10

Semester

Høst / Vår

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Ingen spesielle krav.

Læringsutbytte

Målet for emnet er å gi kunnskaper, ferdigheter og kompetanse til å forstå og delta i økonomisk styring av offentlig virksomhet og økonomiske analyser av offentlig virksomhet.

Kunnskap

Kandidaten skal ha:

- kunnskap om og forståelse for økonomisk styring i offentlige virksomheter herunder de styrings - og analysemetoder som er tilgjengelig som metoder for budsjettstyring, økonomisk planlegging, målstyring og samfunnsøkonomiske analyser som kostnadsanalyser og nytte/kostnadsanalyser.
- kunnskap om virkemidler og sammenhenger i makroøkonomisk styring, hvordan markedsøkonomien fungerer og forholdet mellom offentlig virksomhet og markedsstyrt virksomhet.
- kunnskap om New Public Management (NPM) som synsmåte og utfordring for offentlig sektor, spesielt med hensyn til effektivitet og utvikling.

Ferdigheter

Kandidaten skal kunne:

- forstå og delta i økonomiske styringsprosesser som budsjettering, økonomisk planlegging og målstyring i offentlige sektor
- til å delta i og forstå økonomiske analyser av offentlige tiltak som kostnadsanalyser og nytte kostnadsanalyser
- til å utarbeide opplegg for økonomiske styringsprosesser i offentlig virksomhet.

Generell kompetanse

Kandidaten skal:

- kunne delta utredningsoppdrag knyttet til økonomisk virksomhet i offentlig sektor
- kunne delta i økonomisk planlegging, styring og ledelse i offentlig virksomhet.
- ha innsikt i teori og teoretisk og analytisk begrepsapparat slik at hun eller han kan kommunisere om faglige og aktuelle problemstillinger så vel med eksperter som allmennheten.

Innhold

Emnet omfatter både samfunnsøkonomiske problemstillinger og økonomisk styring. Emnet tar sikte på å gi en bred forståelse for sammenhengen mellom markedøkonomien og den offentlig virksomheten. Fokus ligger på de økonomiske sammenhengene, forutsetninger for effektivitet og økonomisk styring i offentlig virksomhet. Sentrale ledelsesverktøy knyttet til økonomistyring, budsjetteori samt balansert målstyring vektlegges særlig, og problemstillinger knyttet til markedsorientering, effektivitet og konkurranseutsetting belyses.

Organisering og arbeidsformer

Undervisningen består av forelesninger, arbeid i grupper og diskusjoner. Det legges stor vekt på å integrere og tematisere emner på tvers av fag og knytte undervisningen til deltakernes erfaringer. Mellom undervisningsenhetene skal deltakerne arbeide med oppgaver og selvstudier, og ha kontakt med øvrige deltakere og forelesere per e-post og Fronter. Faste kollokviegrupper anbefales.

Obligatoriske krav som må være godkjent før man kan avlegge eksamen

Obligatorisk oppmøte på minimum 50% underviste timer i emnet.

Vurderingsordning

10 dagers individuell hjemmeeksamen.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag

3MSA13 Organisasjonsteori og strategi

Emnekode: 3MSA13

Studiepoeng: 10

Semester

Vår / Høst

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Ingen spesielle

Læringsutbytte

Studenten skal kjenne organisasjonsfagets teorier og modeller, samt analysere og anvende dette som grunnlag for ledelse og styring av offentlig virksomhet.

Kunnskap

Kandidaten har inngående kunnskap

- i bredde og dybde om organisasjonsfagets modeller og teorier
- om ledelse og relevante ledelsesteorier med fokus på offentlig sektor
- om de viktigste skoleretningene innen organisasjonsteoriene
- om endringsarbeid
- om de mest relevante forskningstradisjoner innen organisasjon og ledelse

Ferdigheter

Kandidaten kan

- analysere og belyse kritisk en organisasjon fra flere teoretiske perspektiver
- anvende prinsippene fra ledelse i praktisk lederarbeid ved egen virksomhet
- analysere og foreslå hvordan en organisasjon bør designes og utformes

- gjennomføre endringsprosjekter i offentlige virksomheter
- forholde seg både kritisk og resultatsøkende med hensyn til hvordan offentlig sektor bør styres og ledes
- reflektere omkring etikk, holdninger og verdier som er viktige i offentlig virksomhet

Generell kompetanse

Kandidaten

- behersker og kan anvende organisasjons- og ledelsesteori som grunnlag for styring og ledelse av offentlige virksomheter
- kan forholde seg kritisk og reflektert til faget og ta gode og selvstendige beslutninger i dialog med medarbeidere og ledere

Innhold

I emnet formidles og utdypes organisasjonsteoriens begreper, teorier og modeller. Det legges stor vekt på å diskutere det som særpreger de ulike organisasjonsformene, deres styrker og svakheter samt mulighetene for å endre og omstille. Valg av organisasjons- og lederskapsløsninger i Sverige, Norge og internasjonalt diskuteres og analyseres. Brede trender og utviklingstrekk i organisering og ledelse av offentlig sektor analyseres. Systemtenkning og helhetlige organisasjonsteorier med vekt på strategi og styring, strukturelle perspektiver, menneskelige ressurser, organisasjonskultur – samt makt og konflikter, ledelse og organisasjonsatferd gjennomgås teoretisk og praktisk. De samme perspektivene og teoriene kombineres for å utvikle og bevisstgjøre holdninger og atferd knyttet til ledelse. Teoriene utdypes gjennom arbeid med case og relevant praksistilfeller som fokuserer 1) mål, styring og struktur, 2) utvikling og bruk av menneskelige ressurser og kompetanse, 3) politikk, makt og konflikt, samt 4) organisasjonskultur og symbolsk lederskap.

Organisering og arbeidsformer

Undervisningen består av forelesninger, arbeid i grupper og diskusjoner. Det legges stor vekt på å integrere og tematisere emner på tvers av fag, og å knytte undervisningen til deltakernes erfaringer. Mellom samlingene skal deltakerne arbeide med oppgaver og selvstudier, og ha kontakt med øvrige deltakere og forelesere via elektroniske løsninger/nett. Faste kollokviegrupper anbefales.

Obligatoriske krav som må være godkjent før man kan avlegge eksamen

Oppmøte på minimum 50% av emnets underviste timer.

Vurderingsordning

6 timers skriftlig, individuell eksamen.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag

3MFØ15 Offentlig regnskap

Emnekode: 3MFØ15

Studiepoeng: 10

Semester

Høst / Vår

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Ingen spesielle.

Læringsutbytte

Kunnskap

Kandidaten har

- inngående kunnskap om regnskap i offentlig (statlig og kommunal) sektor, samt om likheter og ulikheter mellom regnskap i offentlig og privat sektor.

Ferdigheter

Kandidaten kan

- analysere innholdet i offentlige regnskap, inkludert de begrepene som brukes i disse regnskapene
- bearbeide offentlige regnskap for å gjøre de mer forståelige og relevante for bruk i offentlig økonomistyring, inkludert offentlig budsjettering.

Generell kompetanse

Kandidaten har

- god generell kompetanse om regnskap i offentlig og privat sektor.

Innhold

Emnet tar utgangspunkt i hva som skiller økonomistyring i offentlig sektor fra økonomistyring i privat sektor. Deretter rettes fokus mot de to viktigste styringsinstrumentene som vi har til rådighet, nemlig budsjett og regnskap. Når det gjelder regnskap, tar emnet for seg følgende ulike regnskapsmodeller: lønnsomhetsregnskap (privat forretningsregnskap), finansielt (penge)regnskap (offentlig kameralregnskap), statsregnskapet i Norge og kommuneregnskapet i Norge. Med utgangspunkt i omtalene av disse ulike regnskapsmodellene, rettes oppmerksomheten deretter mot kontroll, regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon, samt årsrapportering.

Organisering og arbeidsformer

Undervisningen består av forelesninger, arbeid i grupper og diskusjoner. Det legges stor vekt på å integrere og tematisere emner på tvers av fag og knytte undervisningen til deltakernes erfaringer. Mellom undervisningsenhetene skal deltakerne arbeide med oppgaver og selvstudier, og ha kontakt med øvrige deltakere og forelesere via elektroniske løsninger/nett. Faste kollokviegrupper anbefales.

Obligatoriske krav som må være godkjent før man kan avlegge eksamen

Obligatorisk oppmøte på minimum 50 % av emnets underviste timer.

Vurderingsordning

4 t skriftlig, individuell eksamen.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag

3MFØ20 Offentlig finans- og formuesforvaltning

Emnekode: 3MFØ20

Studiepoeng: 10

Semester

Høst

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Ingen spesielle.

Læringsutbytte

Målet for emnet er å gi kandidatene kunnskap, ferdigheter og kompetanse til å lede og delta i finans- og formuesforvaltning i offentlig sektor og da særlig kommunal og fylkeskommunal forvaltning, og utarbeide analyser av problemstillinger og tiltak knyttet til finansiering og formuesforvaltning i offentlige virksomheter.

Kunnskap

Kandidaten skal:

- ha grundige kunnskaper om og forståelse for systemer for offentlige inntekter, herunder innsikt i skattesystemer og skatteteorier, avgifter og gebyrer og andre inntekter
- ha kunnskaper om rentebegreper og renteteorier og god innsikt i offentlig finans- og formuesforvaltning, herunder finansstrategi /- reglement, kapitalplasseringer, fondsbruk og opplåning
- forstå finansiell risikovurdering og risikostyring herunder bruk av finansielle derivater.

Ferdigheter

Kandidaten skal:

- ha ferdigheter til å lede og delta i finansforvaltning i kommuner og annen offentlig virksomhet
- kunne delta i og ivareta opplegg for finansstrategi, opplåning, finansplasseringer
- kunne forhandle om og bruke derivater i risikostyring
- kunne delta i og gjennomføre økonomiske analyser av offentlige investeringer og finansiering av dem.

Generell kompetanse

Kandidaten skal:

- kunne anvende sine kunnskaper og ferdigheter til å gjennomføre utredningsoppdrag knyttet til finansiering og formuesforvaltning i offentlig sektor, herunder investerings- og finanseringsanalyser
- kunne delta i ledelse, gjennomføring og kontroll av finansforvaltningen i kommuner og annen offentlig virksomhet
- ha insikt i teori og teoretisk og analytisk begrepsapparat slik at hun eller han kan kommunisere om faglige og aktuelle problemstillinger så vel med eksperter som allmennheten.

Innhold

Oversikt over skatteteorier og systemer for offentlige inntekter. Kommunale inntekter og inntektssystemer, finansiering og formuesforvaltning; herunder finansstrategi/-reglement, pengeplasseringer, fondsbruk og opplåning. Utdypning av emner knyttet til finansstrategi, pengeplasseringer, opplåning, derivater og risikostyring. Metoder for å analysere investeringer og finansiering av dem.

Organisering og arbeidsformer

Undervisningen består av forelesninger, arbeid i grupper og diskusjoner. Det legges stor vekt på å integrere og tematisere emner på tvers av fag og knytte undervisningen til deltakernes erfaringer. Mellom undervisningsenhetene skal deltakerne arbeide med oppgaver og selvstudier, og ha kontakt med øvrige deltakere og forelesere per e-post og et nettbasert system. Faste kollokviegrupper anbefales.

Obligatoriske krav som må være godkjent før man kan avlegge eksamen

Obligatorisk oppmøte på minimum 50 % av emnets underviste timer.

Vurderingsordning

10 dagers individuell hjemmeeksamen.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag

3MSV26 Samfunnsvitenskapelige metoder med vitenskapsteori

Emnekode: 3MSV26

Studiepoeng: 10

Semester

Høst / Vår

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Ingen spesielle. Det anbefales å ha hatt et kurs i samfunnsvitenskapelige metoder på bachelornivå. Selv om en del tema gjentas, er progresjonen raskere og temaene tas opp i større dybde og bredde i masterkurset.

Læringsutbytte

Studenten skal ved avsluttet emne ha det nødvendige metodegrunnlaget for å fullføre den erfaringsbaserte «Master i offentlig ledelse og styring» (MPA) 90 studiepoeng.

Kunnskap

- Kjenne til de grunnleggende spørsmål innen vitenskapsteorien, og kjenne grunnprinsippene i samfunnsvitenskapelig forskning, herunder kvalitativ og kvantitativ metode.
- Ha kunnskaper om hvordan forskningsprosesser bygges opp, og hvordan metodiske problem håndteres.
- Kunnskap om grafiske fremstillinger, tabeller med Kji-kvadrat-test, estimering, konfidensintervall, testing.

Ferdigheter

- Vise evne til kritisk gransking av vitenskapelige metoder herunder forskningsetikk, kunne formulere og utvikle vitenskapelige problem samt samle inn, bearbeide og analysere data i praksis.
- Studenten skal kunne utforme og bygge opp en forskningsprosess som er nødvendig for en masteroppgave (I et erfaringsbasert masterstudium).
- Studenten skal kunne anvende dataprogram for spørreundersøkelser og statistisk analyse.
- Kunne gjennomføre enkle kvantitative undersøkelser ved hjelp av dataprogrammer for spørringer og statistisk analyse.
- Kunne utarbeide grafiske fremstillinger, tabeller med Kji-kvadrat-test, estimering, konfidensintervall, testing.
- Studentene skal kunne begrunne sitt metodevalg og forholde seg kritisk til faglitteratur og andre kilder.

Innhold

- Vitenskapsteoriens grunnspørsmål - spesielt knyttet til ontologi og epistemologi.
- Arbeidsprosessene i samfunnsvitenskapelig forskning - herunder forskningsdesign, designkriterier, problemformuleringer og analytiske kategorier.
- Casestudier og komparativ forskning.
- Problemutforming, forskningsdesign, kunnskapsinnhenting (informasjonssøkning), bearbeiding, analyse og tolkning av data. Forskningsetikk.
- Kvantitative og kvalitative metoder.
- Dataprogram for spørreundersøkelser og statistisk analyse.

Organisering og arbeidsformer

Forelesninger, seminar, gruppearbeid.

Obligatoriske krav som må være godkjent før man kan avlegge eksamen

Obligatorisk frammøte på 50% av emnets underviste timer.

Vurderingsordning

Individuell hjemmeksamen med teori/analyse, samt at studenten utformer design for en masteroppgave, med utfyllende metodiske valg og begrunnelser. Oppgaven utleveres på én samling og innleveres et antall uker etter, tilpasset samlingsplanen.

Vurderes til bestått/ikke bestått.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag

3MSA80 Masteroppgave

Emnekode: 3MSA80

Studiepoeng: 30

Semester

Vår/Høst/Vår

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Studiets obligatoriske emner må være bestått.

Læringsutbytte

Masteroppgaven har til hensikt at studentene på bakgrunn av teori og metodiske tilnærminger belyser problemstillinger med relevans for offentlig ledelse og styring. Konkret skal masteroppgaven gi studentene trening og erfaring i å gjennomføre et omfattende forsknings- og utredningsarbeid, trening i kritisk gransking av et vitenskapelig arbeid, og på en konstruktiv måte delta i diskusjonen i et vitenskapelig forum.

Kunnskap

- Studenten skal ha kunnskaper om hvordan man utarbeider en forskningsrapport som oppfyller vanlige krav til vitenskapelig arbeid
- Studenten skal ha inngående empirisk og teoretisk kunnskap innenfor et område relatert til problemstillinger innenfor fagområdet offentlig administrasjon.

Ferdigheter

- Studenten skal kunne identifisere presise, forskbare problemstillinger og gjøre

- selvstendige valg av teori og forskningsmetode på høyt nivå
- Studenten skal kunne orientere seg innenfor metodisk og teoretisk litteratur på høyt nivå knyttet til emnet offentlig administrasjon
- Studenten skal beherske metodiske angrepsvinkler som setter studenten i stand til å gjennomføre undersøkelser på vanlig vitenskapelig nivå
- Studenten skal kunne framstille og dokumentere funnene fra undersøkelsen på en vitenskapelig måte

Generell kompetanse

- Studenten skal ha innsikt i vitenskapelige metoder og teoretiske tilnærminger
- Studenten skal kjenne til etiske problemstillinger og krav til vitenskapelig redelighet som kreves av vitenskapelig arbeid

Innhold

Masteroppgaven er en forskningsrapport som skrives til slutt i studiet, og den skal oppfylle vanlige krav til vitenskapelig arbeid. Dette betyr at oppgaven skal bygge på en presis problemstilling, at studenten skal gjøre begrunnede og selvstendige metodevalg og identifisere egnet teori. Tema for oppgaven kan være både empiriske, teoretiske og normative spørsmål relatert til problemer innenfor offentlig lederskap, drift eller utvikling av institusjoner eller virksomheter belyses. Studentene er selv ansvarlige for valg av tema for oppgaven, undersøkelsesopplegg og gjennomføring.

Organisering og arbeidsformer

Studentene får oppnevnt faglig veileder. Veiledningen skal omfatte minimum to veiledningsmøter mellom student og veileder. Ett i innledningen av avhandlingsarbeidet og ett i avslutningen av arbeidet. For øvrig er veiledningen i omfang avgrenset oppad til maks 10 timer. Formen på veiledningen avtales mellom den enkelte veileder og student, men det anbefales at mest mulig av veiledningen foregår på bakgrunn av skriftlig materiale som studenten har sendt veileder på forhånd.

Obligatoriske krav som må være godkjent før man kan avlegge eksamen

Det vil avholdes samlinger i avhandlingsperioden. Krav knyttet til obligatorisk deltakelse på samlingene vil bli gjort kjent i oppstarten av avhandlingsarbeidet, og må være oppfylt for å levere avhandlingsarbeidet. Alle studenter skal ha vært opponert til en avhandling.

Vurderingsordning

Masteroppgave og oppgaveseminar – der kandidaten forsvarer oppgaven i forhold til en opponent. Oppgaven kan være et gruppearbeid (maks 3) eller et individuelt arbeid. Ved gruppearbeid skal det framgå hvilke deler den enkelte student har stått ansvarlig for. Ved bedømmningen kan muntlig forsvaret av oppgaven bidra til å justere karakteren med én karakter opp eller ned.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag

3MSV45 Statsvitenskap

Emnekode: 3MSV45

Studiepoeng: 15

Semester

Høst

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Ingen spesielle.

Læringsutbytte

Ha bred og avansert kunnskap om utfordringer offentlig sektor og offentlig styring står overfor i dag. Kunne analysere konkrete problemstillinger knyttet til offentlig styring på samfunns- og organisasjonsnivå.

Kunnskap

Kandidaten har

- inngående kunnskap om de utfordringer offentlig sektor og offentlig styring står overfor i dag, herunder måten disse utfordringene håndteres og hvordan disse har forandret seg over tid og blitt påvirket av sosiale, økonomiske og politiske prosesser
- inngående kunnskap om kompleksiteten i offentlig sektors oppgaver og hvordan denne kompleksiteten er rammet inn institusjonelt på de ulike samfunnsnivåene
- inngående kunnskap om ulike demokratiteorier samt om grunnleggende verdier som offentlig sektor bygger på
- inngående kunnskap om reformeringen av offentlig sektor og om teorier som forklarer forandring
- inngående kunnskap om de toneangivende teorier om flernivåproblematikk:

stat-kommune; sentralisering-desentralisering; sentrum-periferi.

- inngående kunnskap om ulike politiker – og tjenestemannsroller, spesielt relatert til særtrekk ved offentlig lederskap
- inngående kunnskap om styringsproblematikken i tilknytning til meta-governance og hybridorganisasjoner, samt god forståelse for hvordan kulturteorier kan være utgangspunkt for analyse for samfunn og politiske administrative system
- oversiktspreget forståelse for hvordan det norske og det svenske samfunnet og politiske systemet har utviklet og forandret seg de siste førti årene politisk, administrativt, økonomisk og sosialt.

Ferdigheter

Kandidaten kan

- analysere konkrete problemstillinger innenfor det politiske systemet både på samfunnsnivå og organisasjonsnivå, herunder begrepsfeste variasjon i og spenninger mellom ulike politiker- og tjenestemannsroller; med fokus på særtrekk ved offentlig lederskap.
- belyse hvordan og hvorfor det kan være forskjell mellom formell forvaltningsstruktur og faktisk politisk administrativ atferd
- anvende teoretisk og historisk kunnskap til å gjennomføre ordinær forskning og avanserte utredningsoppdrag av relevans for pågående politiske prosesser
- lede eller bidra til å gjennomføre omstillingsprosesser i offentlige sektor på en slik måte at de grunnleggende krav og hensyn som skal prege offentlig virksomhet blir ivaretatt

Generell kompetanse

Kandidaten

- behersker et bredt teoretisk og institusjonsbeskrivende begrepsapparat innenfor offentlig styring og ledelse, slik at de kan kommunisere om faglige og aktuelle problemstillinger med så vel eksperter som allmenheten.
- Er trent til og grundig redegjøre/analysere og gi råd om offentlig organisering, og om grunnlaget for de tjenestemanns og politikerroller som har utviklet seg, samt om de etiske dilemmaer som er knyttet til disse rollene.
- Er trent til ikke bare å tilegne seg, men også selvstendig og kritisk kunne vurdere premissene for andres kunnskapsproduksjon om offentlig politikk.

Innhold

Her fokuserer vi på velferdsstatens utforming, funksjonsmåte og endring, samt relasjonen mellom statlig, regionalt og lokalt nivå. Hvor godt passer de styringsmetoder som er utviklet for private foretak (New Public Management) i den offentlige sektoren?

Det offentlige lederskapet behandles, med fokus på relasjonen til politikere, profesjonelle grupper, brukere og media. Spenningen mellom forandringene som skjer i samfunnet og kravene som stilles til den offentlige sektoren behandles med utgangspunkt i kulturteori. Det blir lagt særlig vekt på styringsvilkår for offentlig sektor og de grunnleggende antagelser sektoren hviler på.

Organisering og arbeidsformer

Undervisningen består av forelesninger, arbeid i grupper og diskusjoner. Det legges stor vekt på å integrere og tematisere emner på tvers av fag, og å knytte undervisningen til deltakernes erfaringer. Mellom undervisningsenhetene skal deltakerne arbeide med oppgaver og selvstudier, og ha kontakt med øvrige deltakere og forelesere per e-post og et nettbasert system. Faste kollokviegrupper anbefales.

Obligatoriske krav som må være godkjent før man kan avlegge eksamen

Oppmøte på minimum 50% av emnets underviste timer.

Vurderingsordning

10 dagers individuell hjemmeeksamen.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag

3MSA15 Organisasjonsteori og strategi

Emnekode: 3MSA15

Studiepoeng: 15

Semester

Vår / Høst

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Ingen spesielle krav.

Læringsutbytte

Studenten skal kjenne organisasjonsfagets teorier og modeller, samt analysere og anvende dette som grunnlag for ledelse og styring av offentlig virksomhet.

Kunnskap

Kandidaten skal ha inngående kunnskap:

- i bredde og dybde om organisasjonsfagets modeller og teorier
- om ledelse og relevante ledelsesteorier med fokus på offentlig sektor
- om de viktigste skoleretningene innen organisasjonsteoriene
- om strategi og endringsarbeid
- om de mest relevante forskningstradisjoner innen organisasjon og ledelse

Ferdigheter

Kandidaten skal kunne:

- analysere og belyse kritisk en organisasjon fra flere teoretiske perspektiver
- anvende prinsippene fra ledelse i praktisk lederarbeid ved egen virksomhet
- analysere og foreslå hvordan en organisasjon bør designes og utformes

- gjennomføre strategi- og endringsprosjekter i offentlige virksomheter
- forholde seg både kritisk og resultatsøkende med hensyn til hvordan offentlig sektor bør styres og ledes
- reflektere omkring etikk, holdninger og verdier som er viktige i offentlig virksomhet

Generell kompetanse

Kandidaten skal kunne:

- beherske og kan anvende organisasjons- og ledelsesteori som grunnlag for styring og ledelse av offentlige virksomheter
- kjenne forskningsfronten innen organisasjons- og ledelsesteori, og kan delta i den faglige debatt
- forholde seg kritisk og reflektert til faget og ta gode og selvstendige beslutninger i dialog med medarbeidere og ledere

Innhold

Her formidles og utdypes organisasjonsteoriens begreper, teorier og modeller. Det legges stor vekt på å diskutere det som særpreger de ulike organisasjonsformene, deres styrker og svakheter samt mulighetene for å endre og omstille. Ulike valg av organisasjons- og lederskapsløsninger i Sverige, Norge og internasjonalt diskuteres og analyseres.

Systemtenkning, strukturelle perspektiv, menneskelige ressurser, organisasjonskultur – samt makt og konflikter, ledelse og organisasjonsatferd gjennomgås på et videregående nivå. Kommunikasjon og krisehåndtering tas også opp. De ulike perspektivene og tolkningsrammene kombineres mot samme virkelighet med hensikt på å utvikle lederskap. De grunnleggende perspektivene fordypes gjennom arbeid med ulike case og litteratur som fokuserer 1) mål, struktur og styring, 2) utvikling og bruk av menneskelige ressurser og kompetanse, 3) politikk, makt og konflikt, samt 4) organisasjonskultur og symbolsk lederskap.

Modulen vektlegger også strategi og strategisk ledelse, endring og omstilling. Styrings-, organisasjons-, og ledelsesformer fra privat sektor behandles, og deres tilpasning til forholdene i offentlig sektor diskuteres. Fokus legges på å sikre kvalitet og dynamikk ved strategisk ledelse og endringer.

Organisering og arbeidsformer

Undervisningen består av forelesninger, arbeid i grupper og diskusjoner. Det legges stor vekt på å integrere og tematisere emner på tvers av fag, og å knytte undervisningen til deltakernes erfaringer. Mellom undervisningsenhetene skal deltakerne arbeide med

oppgaver og selvstudier, og ha kontakt med øvrige deltakere og forelesere per e-post og Fronter. Faste kollokviegrupper anbefales.

Obligatoriske krav som må være godkjent før man kan avlegge eksamen

Minimum 50% oppmøte på emnets underviste timer.

Vurderingsordning

6 timers skriftlig, individuell eksamen.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag

3MSA50 International Governance

Emnekode: 3MSA50

Studiepoeng: 10

Semester

Høst

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Ingen spesielle krav.

Læringsutbytte

Ved avsluttet emne skal kandidaten ha inngående kunnskap om beslutningsnivåer utenfor nasjonalstaten og det institusjonelle grunnlaget for internasjonalt samarbeid

Kunnskap

Kandidaten skal ha:

- grunnleggende kunnskap om nettverks- og governance-teori, flernivå-problematikk samt teoretiske og historiske kunnskaper om EUs som politisk system samt begrenset kunnskap om andre viktige internasjonale institusjoner som FN, IMF, WTO og Verdensbanken
- god kunnskap om innflytelsesrike perspektiver på internasjonal politikk og globalisering
- kunnskap om systematiske forskjeller ved ulike velferdsstaters institusjonelle utforming
- forståelse for hvordan ulike lands velferdspolitiske prosesser og resultater er formet av ulike institusjonelle tradisjoner og rammer.

Ferdigheter

Kandidaten skal kunne:

- analysere historiske og pågående prosesser i det internasjonale samfunn, gjerne fra flere ulike synsvinkler, ved bruk av etablert teori
- analysere og utrede systematisk og kritisk hvordan det internasjonale samfunn og internasjonale institusjoner, og da særlig EU, utgjør en viktig rammebetingelse for politiske beslutninger og prosesser i indre Skandinavia.

Generell kompetanse

Kandidaten skal:

- kunne anvende sine kunnskaper og ferdigheter til å gjennomføre ordinær forskning og avanserte utredningsoppdrag knyttet til utviklingen i internasjonal politikk og forholdet mellom prosesser på det internasjonale, regionale, nasjonale og kommunale nivå
- beherske et teoretisk og institusjonsbeskrivende begrepsapparat slik at hun eller han kan kommunisere om faglige og aktuelle problemstillinger med så vel eksperter som allmennheten
- De beste kandidatene vil være oppøvd til ikke bare å tilegne seg, men også selvstendig og kritisk å vurdere premissene for andres kunnskapsproduksjon i feltet.

Innhold

Emnet er forankret i statsvitenskap. Det har til hensikt å formidle kunnskap om beslutningsnivåer utenfor nasjonalstaten og det institusjonelle grunnlaget for internasjonalt samarbeid. Man drøfter hvordan Indre Skandinavia påvirkes av ytre systemer og strukturer. Nettverksteori, governance-teori, flernivå-problematikk samt kunnskaper om EU og andre internasjonale institusjoner tas opp. Ulike velferdsmodeller sammenlignes.

Organisering og arbeidsformer

Undervisningen består av forelesninger, arbeid i grupper og diskusjoner. Internasjonal sommerskole inngår i undervisningen. Det legges stor vekt på å integrere og tematisere emner på tvers av fag og knytte undervisningen til deltakernes erfaringer. Mellom undervisningsenhetene skal deltakerne arbeide med oppgaver og selvstudier, og ha kontakt med øvrige deltakere og forelesere per e-post og Fronter. Faste kollokviegrupper anbefales.

Obligatoriske krav som må være godkjent før man kan

avlegge eksamen

Frammøte på minimum 50 % av samlingene for emnet. Sommerskolen inngår i oppmøtekravet.

Vurderingsordning

10 dagers individuell hjemmeeksamen

Ansvarlig avdeling

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag

3MSA70 Strategisk personalledelse med arbeidsrett

Emnekode: 3MSA70

Studiepoeng: 10

Semester

Høst

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Ingen spesielle krav.

Læringsutbytte

Emnet skal gi kompetanse om teoridannelse og arbeidsformer innen strategisk personalledelse, og om rettsreglene i den individuelle arbeidsretten og arbeidslivets organisasjoner.

Kunnskap

Etter fullført emne skal studenten ha:

- kunnskaper om de grunnleggende teorier, prinsipper og arbeidsformer innen personal- og kompetanseledelse
- kunnskap om hvordan personalledelse, organisasjonslæring og kompetansebygging kan omdannes til en strategisk ressurs for forvaltning og tjenesteytende virksomheter
- kunnskap om rettsreglene i den individuelle arbeidsretten – forholdet mellom den enkelte arbeidsgiver og den enkelte arbeidstaker
- kunnskap om rettsreglene om arbeidslivets organisasjoner og forholdet mellom en fagforening og arbeidsgiver/arbeidsgiverforening.

Ferdigheter

Etter fullført emne skal:

- studenten ha handlingskompetanse og god praksis i forhold til å lede menneskelige ressurser
- kunne studenten planlegge, rekruttere, motivere og belønne medarbeidere samt gjennomføre personalsamtaler og bygge kompetanse i organisasjoner
- studenten ha evne til å løse praktiske problemstillinger, særlig knyttet opp mot arbeidsmiljøloven og diskrimineringslovgivningen og annen arbeidsrettslig lovgivning

Generell kompetanse

Etter fullført emne har studenten

- innsikt og forståelse for hvordan strategisk personalledelse organiseres og utøves
- økt forståelse for juridiske problemstillinger

Innhold

Strategisk personalledelse:

- Strategisk personalledelse, personalpolitikk og planlegging
- Ledelse og medarbeiderskap i det nye arbeidslivet
- Rekruttering, karriereplanlegging, motivasjon og belønning med tilhørende verktøy og metoder. Samtalen som verktøy i personalutvikling
- Kompetansebygging og prestasjonsutvikling i organisasjoner. Organisasjonslæring og lærende organisasjoner

Arbeidsrett:

- tilsetting
- arbeidsgivers styringsrett og arbeidstakers lydighetsplikt
- medbestemmelse
- arbeidsmiljø
- lønn, arbeidstid, ferie og permisjon og
- permittering
- oppsigelse og avskjed
- overføring av virksomhet
- håndheving, tilsyn
- organisasjonene og tariffavtale

Organisering og arbeidsformer

Forelesninger, gruppearbeid og drøftinger i plenum.

Obligatoriske krav som må være godkjent før man kan avlegge eksamen

Obligatorisk innlevering av øvingsoppgave i arbeidsrett.

Vurderingsordning

6 timers skriftlig, individuell eksamen – med oppgaver i personalledelse og arbeidsrett.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag

3MSA75 Utdanningsledelse

Emnekode: 3MSA75

Studiepoeng: 10

Semester

Høst

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Ingen spesielle krav.

Læringsutbytte

Kunnskap

Studenten skal ha:

- inngående kunnskap om utdanningsorganisasjoners særegne logikk forstått som løst koblede systemer
- bred kunnskap om relevante ledelsesteorier for utdanningssektoren
- inngående kunnskap om distribuert ledelse gjennom samhandling og læring i team og praksisfellesskap
- bred kunnskap om endringsprosesser og lederes handlingsrom for å lede endringer

Ferdigheter

Studenten skal kunne:

- analysere sin egen organisasjon og forholde seg reflekterende kritisk til egen ledelse
- vurdere og velge relevante metoder for prosessledelse, veiledning og endringsledelse

Generell kompetanse

Studenten skal kunne:

- vurdere relevante problemstillinger knyttet til ledelse av utdanningsorganisasjoner
- anvende kunnskap og ferdigheter for å utvikle og gjennomføre endringsprosesser og utviklingsprosjekter
- analysere utdanningsorganisasjoner på en systematisk måte for å trekke slutninger som har relevans for endring og utvikling

Innhold

Emnet skal implisitt gi et bredt teoretisk rammeverk til studenter som velger skoler og andre utdanningsorganisasjoner som empirisk felt for sin masteroppgave. Emnet gir for det første en innføring i teoretiske rammeverk for å forstå barnehagers, skolars og høgere utdanningsinstitusjoners særegne organisasjonslogikk. Teori om løst koblete systemer og profesjonsbyråkratier brukes som analytiske verktøyer. For det andre gir emnet forskningsbasert kunnskap om profesjonskulturer og rammebetingelser for ledelse i utdanningsorganisasjoner. For det tredje analyseres et bredt tilfang av endringsstrategier og ledelsesverktøyer som forbindes med sterkt presterende utdanningsorganisasjoner. Det fjerde analysenivået som behandles er distriktsnivået, eksempelvis kommuner og fylkeskommuner, i forhold til styring av utdanningsorganisasjoner.

Organisering og arbeidsformer

Undervisningen består av forelesninger, arbeid i grupper og seminarer. Det legges stor vekt på å integrere og tematisere emner på tvers av studentenes bakgrunn og å knytte undervisningen til deltakernes arbeidskontekst.

Obligatoriske krav som må være godkjent før man kan avlegge eksamen

Innlevering av én obligatorisk oppgave.

Vurderingsordning

10 dagers individuall hjemmeksamen.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag

3MSV22 Regional och lokal utveckling

Emnekode: 3MSV22

Studiepoeng: 10

Semester

Høst

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Inga spesielle krav

Læringsutbytte

Ha kunnskaper om teorier, ideologier, metoder og verktøy som er relevante vad gjelder regional og lokal utvikling og att kunna använda dessa kunnskaper i en ökad förståelse för den lokala og regionala utviklingsplaneringens, -analysens og praktikens möjligheter og begrensninger og dels i anknypning till egen verksamhet.

Kunnskap

Efter fullført emne skal studenten:

- Ha avanserte kunnskaper om teorier, ideologier, metoder og verktøy som skaper förutsättninger för självständig analys, vad gjelder regional og lokal utvikling.
- Ha avanserede kunnskaper om aktuelle rumslige strukturer og prosesser, dessas bakgrund og sammenhangen mellom samhällsutviklingen på lokal, regional, nationell og global nivå.
  - Ha en avanserad förståelse för det lokala og regionala utviklingsarbeidets politiske og praktiske utgangspunkter og förutsättninger.
  - Ha en grundleggande förståelse för den sociale økonomien og ulike relevante prosesser som växer fram i form av det civile samhället, frivilligverksamhet, medborgarinflytande og lokal mobilisering.

- Ha en avansert forståelse for geografiske og funksjonelle obalanser. Ha kunnskaper om virkesmiddel for hanteringen av dessa.
- Ha kunnskap om verktøy for prospektiv analys og de problem som er kopplade till dessa.

Ferdigheter

Efter fullført emne skal studenten:

- Ha förmågan att analysera den samhälleliga utvecklingen på regional och lokal nivå med anknytning till globala och nationella förutsättningar.
- Kunna identifiera styrkor och svagheter i moderna teorikonstruktioner, metoder och verktyg, som fungerar som utgångspunkt i policyutveckling och implementering, og kunna arbeide selvstendig med praktisk og teoretisk problemløsning inom detta fält.
- Ha förmågan att tillgodogöra sig aktuell internationell forskning och information inom faget och kunna relevanspröva resultaten i anknytning till den egna verksamheten.
- Förmåga att problematisera företeelsen ekonomisk tillväxt utifrån perspektivet av hållbar samhällelig utveckling.

Generell kompetanse

Efter fullført emne skal studenten:

- Ha en mer kritisk och reflekterande hållning kring utvecklingsarbete på regional och lokal nivå.
- Kunna analysera relevante fag-, yrkes- og forskningsetiske problemstillinger.
- Ha en forståelse for den lokale og regionale utvecklingsplaneringens og analysens möjligheter og begränsningar.

Innhold

- Klassisk teoribildning med relevanta metodimplikationer.
- Moderna ekonomiska, ekonomisk-geografiska teorier och praktik.
- De övergripande sambanden i form av globalisering, stat och nation och överstatligheten inom EU.
- Särskilda aspekter av utvecklingsproblematiken på lokal och regional nivå:
  - Entreprenörskap och satsning på små och mellanstora företag
  - Innovationspolitik
  - Social ekonomi och socialt kapital
  - Hållbarhetsbegreppets betydelse
- De underliggande sambanden i termer av:

- Infrastrukturbegreppet i vid mening
  - Kunnskapsinfrastruktur
  - Næringslivsstrukturer og identifiserte og etablerte utviklingsprosesser
  - Virkesmiddel
  - Grænsproblematikk og grænsregioner
-
- Makt og policy i den lokale og regionale dimensjonen. Regional og lokalpolitikk.
  - Perspektiv mot framtiden (beskrivelse og kritisk granskning)

Organisering og arbeidsformer

Undervisningen består av forelesninger, arbeid i grupper og diskusjoner.

Obligatoriske krav som må være godkjent før man kan avlegge eksamen

En gruppeoppgave.

Vurderingsordning

En ukes individuell hjemmeeksamen.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag